

ТИМЧАСОВА СПЕЦІАЛЬНА КОМІСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

з питань захисту майнових та немайнових прав
внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих
внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти
України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

30 вересня 2024 року

Р І Ш Е Н Н Я

Про пропозиції до проекту Закону України "Про Державний бюджет України на 2025 рік" (рестр. № 12000 від 14.09.2024) стосовно збільшення видатків на виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам

Надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам відбувається згідно Порядку надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 332.

Така допомога виплачується щомісяця внутрішньо переміщеним особам у такому розмірі: для осіб з інвалідністю та дітей – 3000 гривень, для інших осіб – 2000 гривень.

Проте, в березні 2024 року відбулось стрімке – на 1,8 мільйона – зменшення кількості внутрішньо переміщених осіб, які фактично отримали виплату допомоги на проживання, а саме з 2,5 мільйонів отримувачів у січні-лютому 2024 року до 716 тисяч отримувачів у березні 2024 року.

До цього призвів підхід Кабінету Міністрів щодо зміни критеріїв визначення внутрішньо переміщених осіб, які мають право на отримання такої допомоги, а також щодо автоматичного продовження з 1 березня 2024 р. виплати допомоги на проживання ще на 6 місяців лише для окремих категорій внутрішньо переміщених осіб. Інші категорії внутрішньо переміщених осіб або взагалі втратили право на отримання допомоги або були змушені звертатись до органів соцзахисту із окремою заявою про продовження виплат.

Нині кількість внутрішньо переміщених осіб, що отримують цю допомогу становить близько 1,1 млн.

Виплата допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам здійснюється за рахунок і в межах коштів, передбачених за бюджетною програмою за КПКВК 2501530 «Соціальний захист громадян, які потрапили у складні життєві обставини», головним розпорядником бюджетних коштів якої є Міністерство соціальної політики України.

У **2023 році** обсяг виплат допомоги на проживання внутрішньо переміщених осіб становив близько **74,2 млрд грн**.

На **2024 рік** паспортом бюджетної програми за КПКВК 2501530 на виплату допомоги на проживання ВПО передбачено **57,6 млрд грн** (*тобто на 16,6 млрд грн менше попереднього року*).

Проектом Закону України "Про Державний бюджет України на 2025 рік" (рестр. № 12000 від 14.09.2024) за бюджетною програмою за КПКВК 2501530 «Соціальний захист громадян, які потрапили у складні життєві обставини» передбачено 80,8 млрд грн (сумарно), що на 8 млрд грн менше ніж у Державному бюджеті на 2024 рік (88,7 млрд грн). При цьому, на виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам у **2025 році** цим законопроектом пропонується спрямувати **48,5 млрд грн** (*тобто на 9,1 млрд грн менше поточного 2024 року*).

Така негативна динаміка надання мінімальної фінансової допомоги для задоволення житлових потреб внутрішньо переміщених осіб спостерігається на фоні збільшення кількості внутрішньо переміщених осіб та проведення обов'язкової евакуації українців, зокрема, з окремих населених пунктів Донецької, Харківської та Сумської областей.

За результатами розгляду зазначеного питання Комісія **в и р і ш и л а**:

1. Визнати неприйнятними як динаміку стрімкого скорочення кількості внутрішньо переміщених осіб, що отримують допомогу на проживання, без з'ясування рівня задоволення їх потреб та ступеню їх інтеграції до нових громад, так і постійне зменшення обсягу коштів у Державному бюджеті України на здійснення цих виплат, зокрема, з 74,2 млрд грн у 2023 році, до 57,6 млрд грн (*мінус 16,6 млрд грн*) у 2024 році та 48,5 млрд грн (*мінус 9,1 млрд грн*) у проекті Закону України "Про Державний бюджет України на 2025 рік" (рестр. № 12000 від 14.09.2024), що призводить до того, що частина внутрішньо переміщених осіб, які втрачають цю допомогу, вимушені повертатись до небезпечних територій, ризикуючи життям та здоров'ям, або повертатись на окуповані території та ставати ресурсом для ворога.

2. Підтримати внесення пропозицій до проекту Закону України "Про Державний бюджет України на 2025 рік" (рестр. № 12000 від 14.09.2024) стосовно збільшення видатків на виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам на суму 9,1 млрд грн - до рівня, передбаченого у поточній редакції Закону України "Про Державний бюджет України на 2024 рік" (текст пропозицій додається), та наполягати на їх врахуванні при доопрацюванні законопроекту № 12000 до другого читання.

3. Повторно звернутись до Голови Верховної Ради України, голів депутатських фракцій і груп Верховної Ради України IX скликання щодо невідкладного включення до порядку денного пленарного засідання Верховної

Ради та підтримки законопроекту про внесення змін до Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб" щодо виплати допомоги на проживання з урахуванням оцінки задоволення потреб та ступеню інтеграції внутрішньо переміщеної особи за місцем її фактичного проживання, № 10382 від 28.12.2023.

4. Рішення Комісії надіслати Прем'єр-міністру України, Міністру фінансів України, Міністру соціальної політики України, Голові Верховної Ради України, головам депутатських фракцій і груп Верховної Ради України IX скликання та Голові Комітету Верховної Ради України з питань бюджету.

Голова Комісії

П. Фролов

Секретар Комісії

С. Вельможний

